

Mitkä pelisäännöt?

VYY järjesti osana kevään 2018 järjestökoulutuksia Pelisääntöworkshopin, johon VYY:n piirissä toimivat järjestöt kutsuttiin suunnittelemaan yhdessä hyviä tapahtumajärjestämisen käytäntöjä erityisesti yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Workshopissa terävöitettiin VYY:n tarjoamaa pelisääntöpohjaa ja sen tuloksena syntyi tämä dokumentti, joka tarjoaa järjestöille valmiin työkalun oman toiminnan kehittämiseen.

Mitä hyötyä on pelisäännöistä?

Järjestön toimintakulttuuri ja arvot muodostuu pitkällä aikavälillä, vaikka hallituslaiset ja muut aktiivit vaihtuvatkin melko tiuhaan. Yhdessä sovittujen pelisääntöjen avulla järjestö voi mm.

- **Määrittää tarkemmin omat arvonsa ja viestiä niistä jäsenistölleen** - onko yhdenvertaisuus sinun järjestösi toiminnassa tärkeää? Pyrkiikö sinun järjestösi puuttumaan kiusaamiseen? Miten järjestösi edistää jäsenistön viihtyvyyttä tapahtumissaan?
- **Kehittää toimintaa pitkällä aikavälillä** - pelisäännöt toimivat muiden toimintaa ohjaavien dokumenttien rinnalla valmiina perehdytysmateriaalina järjestön tuleville hallituksille ja tapahtumajärjestäjille.
- **Ennaltaehkäistä ongelmatilanteita** - ennaltaehkäisy on aina parempi vaihtoehto kuin jälkipuinti. Pelisääntöjen avulla ongelmatilanteiden ennaltaehkäisy on suunnitelmallista ja paljon tehokkaampaa.
- **Järjestää parempia tapahtumia ja helpottaa järjestäjien työtä** - järjestäjien ja vastuuhenkilöiden on paljon helpompaa puuttua ongelmatilanteisiin tapahtumien aikana, kun voivat vedota yhteisiin sääntöihin eli järjestön auktoriteettiin.

Miten kehitän järjestöni toimintaa tämän mallin avulla?

Seuraaville sivuille on koottu kolmen pääteeman alle mallisääntöjä sekä esimerkkejä niistä viestimiseksi tällaiseen muotoon:

- **Malli järjestön toimintaa ohjaavasta säännöstä**
→ *“Esimerkki siitä, kuinka säännön voi pukea sanoiksi viestintää tai tarkennusta varten”*

Mallisäännöt käsittelevät käytännönläheisiä yhdenvertaisuusasioita **ennen tapahtumaa, sen aikana ja sen jälkeen**. Voit käyttää niitä sellaisenaan tai koota niistä järjestöllesi omat pelisäännöt. Pelisäännöt voivat olla järjestön sisäinen toimintaa ohjaava dokumentti tai ulkoisen jäsenviestinnän julkaisu!

VASTUULLINEN TAPAHTUMAJÄRJESTÄMINEN:

- **Suunnitellaan ohjelmanumerot sellaiseksi, että ne eivät aseta osallistujia nöyryyttävään tai ahdistavaan tilanteeseen.**
 - *“Me halutaan että meidän ohjelmanumeroihin osallistutaan siksi, että se on hauskaa, eikä vertaispaineen takia. On okei kieltäytyä osallistumasta, jos koet ohjelman ahdistavaksi!”*
 - *“Meidän tapahtumiin on okei osallistua ilman alkoholia”*
 - *“Meidän sitseillä punishmentit on suunniteltu etukäteen sellaisiksi, ettei niissä mennä liiallisuuksiin”*
 - *“Meidän ohjelmassa kenenkään ei tarvi riisua vaatteitaan”*
- **Viestitään avoimesti yhteisistä arvoista ja säännöistä markkinoinnissa ja tapahtuman aikana**
 - *“[Järjestön nimi] ei hyväksy häirintää, syrjintää ja kiusaamista”*
- **Määritetään tapahtumalle selkeästi vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt**
 - *“[Henkilö 1] ja [henkilö 2] on tämän tapahtuman vastuuhenkilöitä. Heihin voi ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa tai jos on kysyttävää”*
 - *“Järjestäjänä me pidetään huoli siitä, että kaikki osallistujat viihtyvät meidän tapahtumissa”*

TOISTEN KUNNIOITTAMINEN:

- **Kunnioitetaan muiden ruumiillista koskemattomuutta**
 - *“Fyysinen väkivalta ja kanssajuhlijan ei-toivottu koskettelu on [järjestön nimi]:n tapahtumissa kielletty”*
- **Kunnioitetaan muiden mielipiteitä/poliittisia kantoja/opintoalaa**
 - *“Mennään “asiat riitelee, ei ihmiset” -periaatteella: rakentavaa ja mielenkiintoista keskustelua voi käydä menemättä henkilökohtaisuuksiin”*
- **Kunnioitetaan muiden yksityisyyttä**
 - *“Kysy aina lupa ennen kuin otat kuvia muista tai postaat niitä someen”*

ONGELMATILANTEISIIN PUUTTUMINEN:

- **Jos koet häirintää, syrjintää tai kiusaamista, kerro siitä heti suoraan häiritsijälle tai tapahtuman järjestäjälle (vastuuhenkilöt)**
→ *“Ongelmiin on vaikea puuttua, jos häiritsijä ei ymmärrä häiritsevänsä tai jos tapahtuman järjestäjä ei koskaan kuule näistä ongelmista”*
- **Jos ongelmatilanne syntyy, siihen puututaan heti ja se pyritään käsittelemään puhumalla**
→ *“Erimielisyydet ratkeaa usein puhumalla osapuolten kesken, mutta tärkeintä on tilanteen rauhoittaminen”*
→ *“Häiritsevästi käyttäytyvät osallistujat poistetaan meidän tapahtumista”*
- **Jos ongelmatilanne jatkuu tapahtuman jälkeen ja sen käsittelyssä tarvitaan neutraalin ulkopuolisen tahon apua, ota yhteyttä VYY:n häirintäyhdyshenkilöön (edunvalvontasihteeri)**
→ *“VYY:n häirintäyhdyshenkilö on koulutettu neuvomaan ja auttamaan ongelmatilanteissa. Kaikki VYY:n jäsenet voivat käyttää häirintäyhdyshenkilön asiantuntemusta aina tarvittaessa!”*

Kaipaatko tarkempia ohjeita? Haluatko antaa palautetta?

VYY:n edunvalvontasihteeri auttaa! edunvalvontasihteeri@vyy.fi / 044 324 8961

